

ការបំពុលខ្យល់និងសុខភាព កម្មករក្នុងវិស័យកាត់ដេរ នៅកម្ពុជា

គោលនយោបាយសង្ខេបរបស់ វិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខុមខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣

លោក ហ៊ឹម ច័ន្ទជេត^១

លោក អ៊ីង ឆាយប៉ោ^២

លោក យឹម រស្មី^២

បណ្ឌិត Diane Archer^៣

^១ នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងគុណភាពខ្យល់ សំឡេង និងភ្លើង
អគ្គនាយកដ្ឋានគាំពារបរិស្ថាននៃក្រសួងបរិស្ថាន
បូរេសកម្មភ្នំពេញ
^២ ទីប្រឹក្សាជាតិ
^៣ វិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថានស្តុកខុម

គោលនយោបាយសង្ខេបនេះ ដឹកស្រង់ចេញពី
របាយការណ៍ពេញលេញដែលបានរៀបចំដោយ
ក្រសួងបរិស្ថាន លោក ហ៊ឹម ច័ន្ទជេត លោក អ៊ីង
ឆាយប៉ោ លោក សំ សុខយីម៉ែង លោកស្រី សាន ដា
ណា លោក យឹម រស្មី ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីការយល់
ដឹងការបំពុលខ្យល់ និងផលប៉ះពាល់លើ សុខភាព
កម្មករក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ករណីសិក្សាអំពីប្រទេស
កម្ពុជា។ ក្រសួងបរិស្ថាន ប្រទេស កម្ពុជា។

រូបភាព (ខាងលើ)៖ ផ្តល់ដោយលោក ហ៊ឹម ច័ន្ទជេត

សារសំខាន់ៗ

- ក្រុមការងារក្រសួងបរិស្ថានបានធ្វើការត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់នៅតាមរោងចក្រកាត់ដេរមួយចំនួន ដោយលទ្ធផលបានបង្ហាញថាគុណភាពខ្យល់នៅតាមរោងចក្រកាត់ដេរ ទាំងនោះ គឺស្ថិតនៅក្រោមស្តង់ដារគុណភាពខ្យល់ជាតិ និងគោលការណ៍ ណែនាំរបស់ អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)។ ក៏ប៉ុន្តែគុណភាពខ្យល់ក្នុងអគារ និងក្រៅអគារនៅ តាមរោងចក្រខ្លះលើសពី កម្រិតស្តង់ដារកំណត់។
- តាមរយៈការជួបសម្ភាសន៍ មានម្ចាស់រោងចក្រតែពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះដែលបានធ្វើការ ត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់នៅក្នុងរោងចក្រដាច់ខាត (រៀងរាល់ ៦ខែម្តង ឬ មួយឆ្នាំម្តង)។ ការធ្វើបែបនេះអាចនាំគ្រប់គ្រាន់ទេដើម្បីធានាថាកម្មករ គ្រប់រូបបានដឹងថា ពួកគេបានរងផលប៉ះពាល់ពីការបំពុលខ្យល់។
- កម្មកររោងចក្រស្ទើរតែទាំងអស់ (៩៩%) ដែលបានសម្ភាសន៍ បានឱ្យដឹងថាគុណភាពខ្យល់ នៅកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេគឺ អាចទទួលយកបានក៏ប៉ុន្តែកម្មករភាគច្រើនបានគិតថា «ការបំពុលខ្យល់» គឺសំដៅលើ សីតុណ្ហភាពនៅក្នុងរោងចក្រទៅវិញ។ យ៉ាងហោចណាស់ កម្មករដែលបានសម្ភាសន៍ ទាំងអស់មានរោគសញ្ញាចំនួនមួយទាក់ទងនឹងការ បំពុលខ្យល់។
- វិស័យកាត់ដេរបានផ្តល់ការងារដល់កម្មករស្ត្រីភាគច្រើន ហេតុនេះហើយគោលនយោបាយ និងការបង្ការចំពោះការបំពុលខ្យល់ត្រូវត្រូវបានលើកឡើងដើម្បី ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ ជាក់លាក់របស់កម្មករស្ត្រី។

វិស័យកាត់ដេរគឺផ្នែកដ៏សំខាន់មួយក្នុងឧស្សាហកម្មផលិតកម្មក្រុងប្រទេសកម្ពុជាដែលរួមចំណែកចំនួន ១៩% ផលផលិតផលជាតិសរុប និង ៧២% នៃប្រាក់ចំណូលនាំចេញរបស់ប្រទេស។ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៥ ប្រទេសកម្ពុជាមានរោងចក្រកាត់ដេរស្រ្តីចំនួន ៥៦០ រោងចក្រ (Merk & Nuon, 2016)។ រោងចក្រកាត់ដេរ សម្រាប់ប្រាក់ និងស្បែកដើម ក្នុងចំណោមផលិតកម្មទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (Merk & Nuon, 2016)។

វិស័យនេះក៏ជាវិស័យធំបំផុតសម្រាប់ការងារផ្លូវការ និងមានកម្លាំងពលកម្មជាស្ត្រីភាគច្រើនផងដែរ រោងចក្រវាយភណ្ណ និងកាត់ដេរសម្រាប់ប្រាក់ផ្តល់ការងារដល់ស្ត្រីប្រមាណ ៨០% (ILO, 2018) ហើយវិស័យនេះកំណត់ឱ្យប្រហែល ៨% នៃការងារសរុបរបស់ស្ត្រី និងជាងមួយភាគបីនៃការងារដែលទទួលបានប្រាក់ ចំណូលសម្រាប់ស្ត្រី ទាំងអស់នៅកម្ពុជា (Asian Development Bank, 2013)។ វិស័យផលិតកម្មផ្តល់ការងារដល់ស្ត្រីចំនួន ៨៤០ ០០០ នាក់ បើធៀបនឹងកម្រិតប្រទេសដែលមានចំនួន ៤៧៧ ០០០ នាក់ (Kingdom of Cambodia, 2019)

វិស័យកាត់ដេរបានធ្វើការងារផ្លូវការរបស់ស្ត្រី និងគាំទ្រដល់សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេរាប់ពាន់នាក់ដោយប្រយោល រួមទាំងអ្នកផ្តល់សេវា (អ្នកលក់ដូរ) នៅក្នុងតំបន់ឧស្សាហកម្មដូចជាអ្នកលក់ម្ហូបអាហារផងដែរ (Lawreniuk & Nuon, 2022)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយវិស័យនេះក៏បង្កើតនូវរោងចក្រដែលធ្វើកិច្ចសន្យាបន្តគ្នាដោយមិនបានចុះបញ្ជី ហើយមិនស្ថិតនៅក្រោម ការទទួលខុសត្រូវ របស់គម្រោងរោងចក្រកាត់ដេរស្ត្រីនៅកម្ពុជា ហើយប្រហែលជាមិនបានអនុវត្តតាមគោលការណ៍ នៃសិទ្ធិការងារ និងបទប្បញ្ញត្តិ នានា ដែលនាំឱ្យមានការរំលោភបំពានសិទ្ធិកម្មករ ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌការងារដែលមិនមានសុវត្ថិភាពផងដែរ។

ខណៈពេលដែលវិស័យកាត់ដេរដើរត្រូវផ្តល់ឱកាសដល់ស្ត្រី និងបង្កើតការងារយ៉ាងច្រើន ដោយ វាគឺជាឧស្សាហកម្មដែលមានការបំពុលខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង រួមជាមួយនឹងការជាប់ពាក់ព័ន្ធជាប្រចាំចំពោះការមិនគោរពសិទ្ធិការងារផងដែរ។ វិស័យនេះបានបញ្ចេញសារធាតុបំពុលខ្យល់ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ថាមពលដាច់ខាត ការបញ្ចេញកាកសំណល់ និងឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការដោយសំឡេង និងការបង្ហូរទឹកកកក្នុងផ្ទះ (MOE & GGD, 2016) ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានក្នុងវិស័យកាត់ដេរនៅកម្ពុជា ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការបំពុលខ្យល់មិនទាន់ត្រូវបានគេដឹងច្បាស់ជាទូទៅនៅឡើយទេ ហើយបញ្ហានេះត្រូវបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងការអង្កេត ផែនការខ្យល់ស្អាតឆ្នាំ ២០២១ របស់កម្ពុជា។

ដោយមានគោលបំណងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងខាងលើ ព្រមទាំងមានកិច្ចសហការជាមួយវិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខុម (SEI) នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងគុណភាពខ្យល់ និងសំឡេង និងភ្លើងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគាំពារបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុវត្តគម្រោងស្រាវជ្រាវជាមួយដើម្បីកែលម្អការយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់ដែលចេញពីឧស្សាហកម្មវាយភណ្ណ និងកាត់ដេរសម្រាប់ប្រាក់ និងផលប៉ះពាល់សុខភាពកម្មករក្នុងឧស្សាហកម្មកាត់ដេរនៅកម្ពុជា។ ការសិក្សានេះធ្វើឡើងតាមរយៈការសម្ភាសន៍ ស៊ីជម្រៅជាមួយកម្មកររោងចក្រកាត់ដេរចំនួន ៣២៣ នាក់ មកពីរោងចក្រចំនួន ១៦ កិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយម្ចាស់រោងចក្រទាំង ១៦ និងការវិភាគទិន្នន័យដែលទទួលបានពីការធ្វើសម្ភាសន៍ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់ពីបទពិសោធន៍របស់អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍ទាំងអស់នោះស្តីពីការបំពុលខ្យល់នៅកន្លែងការងារ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានគេដឹងថា

IMAGE (ABOVE): © ANDERS BLOMQVIST / GETTY

បទពិសោធន៍របស់កម្មករទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងពីការបំពុលខ្យល់

ដើម្បីស្វែងយល់ពីបទពិសោធន៍និងការយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់របស់កម្មករ ក្រុមការងារស្រាវជ្រាវបានសម្ភាសន៍កម្មករចំនួន ៣២៣ នាក់ មកពីរោងចក្រកាត់ដេរចំនួន ១៦ នៃប្រទេសកម្ពុជា។

ចំពោះសារធាតុបំពុលខ្យល់ទាំងអស់ ការប្រើប្រាស់ប្រេងឥន្ធនៈដោយផ្ទាល់នៅតាមរោងចក្រមានការបញ្ចេញសារធាតុបំពុលខ្យល់ច្រើនជាងគេ បើប្រៀបធៀបនឹងការបញ្ចេញសារធាតុបំពុលខ្យល់ដោយប្រយោល។ ចំពោះការបំពុលខ្យល់ដោយផ្ទាល់ ដូចជាការប្រើប្រាស់អុកស៊ីត (CO2) ការបំពុលខ្យល់ដោយប្រយោលនៅរោងចក្រអគ្គិសនីគឺជាប្រភពនៃការបញ្ចេញខ្យល់ច្រើនជាងគេ ក្នុងចំណោមកម្មករដែលបានបំពុលខ្យល់ ដំណើរការនៅតាមរោងចក្រកាត់ដេរដែលមានការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីន និងស្រោច ក៏បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការបញ្ចេញសារធាតុបំពុលខ្យល់ផងដែរ។

បទពិសោធន៍របស់កម្មករទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងពីការបំពុលខ្យល់

ដើម្បីស្វែងយល់ពីបទពិសោធន៍និងការយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់របស់កម្មករ ក្រុមការងារស្រាវជ្រាវបានសម្ភាសន៍កម្មករចំនួន ៣២៣ នាក់ មកពីរោងចក្រកាត់ដេរចំនួន ១៦ នៃប្រទេសកម្ពុជា។

យេនឌ័រនិងការរងឥទ្ធិពលពីការបំពុលខ្យល់នៅក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរ

ក្នុងចំណោមកម្មករដែលបានសម្ភាសន៍ កម្មករស្រ្តីមានចំនួន ៨៣% និងកម្មករជាបុរសមានចំនួន ១៦%។ នេះជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពីវិសមភាពយេនឌ័រដែលក្រុមការងារនៅតាមរោងចក្រកាត់ដេរ ជាការពិត តាមការប៉ាន់ប្រមាណ ចំនួនកម្មករស្រ្តីដែលធ្វើការក្នុងវិស័យកាត់ដេរ និងផលិតស្បែកដើរនៅកម្ពុជាមានប្រមាណ ១លាននាក់ ហើយប្រមាណ ៨០% ជាស្រ្តី (ILO, 2018)។ លើសពីនេះ លទ្ធផលសម្ភាសន៍ក៏បានបង្ហាញដែរថា កម្មករស្រ្តីរងឥទ្ធិពលខ្ពស់ជាងកម្មករបុរស ក្នុងការបំពុលខ្យល់ ដោយប្រយោល ១០០% ធ្វើការក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរ មានចំនួន ៤៩% អ្នកមានអាយុពី ៣៥-៤៥ មានចំនួន ២៦% ។

ហើយមានតែ ៣% ប៉ុណ្ណោះដែលមានអាយុ ពី ៤៥-៥៥ឆ្នាំ។ ចំនួនកម្មករស្រ្តី វ័យក្មេងដែលមិនមានការសម្របសម្រួលនៅក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរ គឺស្រប តាមការប៉ាន់ប្រមាណ ១លាននាក់ ក្នុងចំណោមកម្មករស្រ្តី ១លាននាក់ ក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរ ក្នុងកម្ពុជា។ ក្នុងករណីនេះ កម្មករស្រ្តីវ័យក្មេងដែលជាធម្មតាធ្វើចំណាកស្រុកមកពីជនបទ ព្រោះតែពួកគេមានជីវភាពខ្វះខាត ហើយស្វែងរកការងារនៅតាមរោងចក្រកាត់ដេរ ដោយទទួលយកប្រាក់ឈ្នួលទាប។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងមិនបានរកឃើញភាពខុសគ្នាខ្លះៗទាក់ទងនឹងការបំពុលខ្យល់ និងផលប៉ះពាល់របស់វារវាងកម្មករជាបុរសនិងស្រ្តីឡើយ (តារាងទី ១)។

តារាងទី ១៖ លទ្ធផលសំខាន់ៗពីការស្ទង់មតិ បែងចែកតាមភេទ

តើការធ្វើការក្នុងរោងចក្របំពុលខ្យល់សុខភាពប្រទេស? %

	បាទ/ចាស	ទេ	គ្មានយោបល់
បុរស (n=53)	7.55	90.57	1.89
ស្រ្តី (n=270)	5.55	93.70	0.74

តើអ្នកពាក់សម្លៀកបំពាក់ការពារ PPE ឬទេ? %

	បាទ/ចាស	ទេ
បុរស (n=53)	86.79	13.21
ស្រ្តី (n=270)	87.41	12.59

តើអ្នកពាក់សម្លៀកបំពាក់ការពារ PPE ឬទេ? %

	ទទួលយកបាន	ល្អ	គ្មានយោបល់	មិនដឹង	អាក្រក់	ទទួលយកបាន (ត្រូវ)
បុរស (n=53)	90.57	9.43	0.00	0.00	0.00	0.00
ស្រ្តី (n=270)	86.67	8.65	0.37	0.37	0.37	0.37

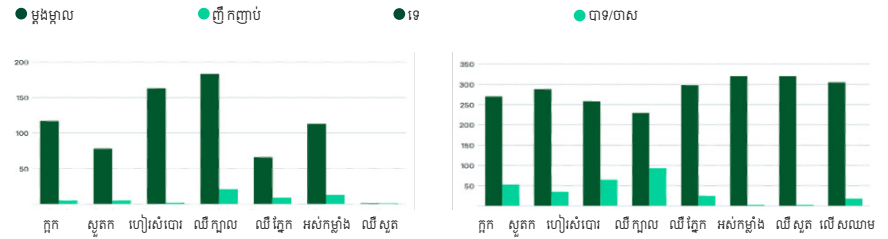
កង្វះការយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់

កម្មករភាគច្រើនមិនដឹងច្បាស់ថា "គុណភាពខ្យល់" មានន័យដូចម្តេច ឬមានអ្វីរួមបញ្ចូលក្នុងនោះទេ ដោយពួកគេភាគច្រើនបានគិតថាវាពាក់ព័ន្ធនឹងសីតុណ្ហភាពទៅវិញ។ ជាលទ្ធផល កម្មករភាគច្រើនមិនបានដឹងច្បាស់ថាពេលសញ្ញាប្រភេទណា ឬជំងឺអ្វីដែលបណ្តាលមកពីការបំពុលខ្យល់នោះទេ។ កម្មកររោងចក្រស្រ្តីតែទាំងអស់ (៩៩%) បាននិយាយថា គុណភាពខ្យល់ នៅក្នុងកន្លែងធ្វើការរបស់ពួកគេអាចទទួលយកបាន ប៉ុន្តែពេលខ្លះពួកគេមានអារម្មណ៍ ស្ទុះស្តាប់ ជាពិសេសនៅរដូវប្រាំង (តារាងទី ១)។

ទោះបីជាមានការយល់ច្រឡំដូច្នោះក៏ដោយ នៅពេលដែលកម្មករត្រូវបានសួរអំពីបទពិសោធន៍របស់ពួកគេជាមួយនឹងពេលវេលាជាក់លាក់ លទ្ធផលបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា កម្មករដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍ទាំងអស់បានជួបប្រទះយ៉ាងហោចណាស់ពេលវេលាមួយដែលអាចទាក់ទងនឹងការបំពុលខ្យល់ (សូមមើលរូបភាពទី ១) ។ តាមរបាយការណ៍ ស្រ្តីមានពេលវេលាខ្ពស់ជាងបុរស (តារាងទី ២) ដែលមានចំនួន ២.៤% នៃកម្មករស្រ្តី ឆ្លើយថា "ជាញឹកញាប់" បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបុរសដែលមានចំនួនតិចជាង ១%។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទាក់ទងនឹងការយល់ឃើញវិញ កម្មករស្រ្តីមិនសូវគិតថាគុណភាពខ្យល់បានប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់ពួកគេទេ (តារាងទី ១)។

រូបភាពទី ១៖ ភាពញឹកញាប់នៃពេលវេលាដែលកម្មករនៅក្នុងរោងចក្របានជួបប្រទះ ដោយមិន បានបែងចែកតាមយេនឌ័រ

ក. ពេលវេលាកើតឡើងជាញឹកញាប់ ខ. ពេលវេលាកើតឡើងជាញឹកញាប់៖ ៦ខែកន្លងមក

តារាងទី ២៖ ភាពខុសគ្នានៃយេនឌ័រដែលបានរាយការណ៍អំពី ពេលវេលាដែលកើតឡើងញឹកញាប់

បុរស			
	ញឹកញាប់	ម្តងម្កាល	មិនដែល
ក្អក	០	១៦	៣៧
ស្លុតក	០	១២	៤១
ហៀរសំបោរ	០	២៤	២៩
ឈឺក្បាល	១	២៤	២៨
ឈឺភ្នែក	១	១២	៤០
អស់កម្លាំង	១	១៨	៣៤
ឈឺស្មា	០	១	៥២
ផ្សេងៗ	០	០	៥៣
សរុប (៤២៤)	៣	១០៧	៣១៤
គិតជាភាគរយ	១%	២៥%	៧៤%
ស្ត្រី			
	ញឹកញាប់	ម្តងម្កាល	មិនដែល
ក្អក	៥	១០១	១៦៤
ឈឺក	៥	៦៦	១៩៩
ហៀរសំបោរ	២	១៣៩	១២៩
ឈឺក្បាល	២០	១៥៩	៩១
ឈឺភ្នែក	៨	៥៤	២០៨
អស់កម្លាំង	១២	៩៥	១៦៣
ឈឺស្មា	១	០	២៦៩
ផ្សេងៗ	០	២	២៦៨
សរុប (២១៦០)	៥៣	៦១៦	១៤៩១
គិតជាភាគរយ	២%	២៨%	៦៩%

បទពិសោធន៍របស់ម្ចាស់រោងចក្រ និងការយល់ដឹងពីការបំពុលខ្យល់

ម្ចាស់រោងចក្រដែលបានសម្ភាសន៍ទាំង ១៦នាក់ បានឆ្លើយថា ពួកគេបានចាត់វិធានការកែលម្អគុណភាពខ្យល់ និងទប់ស្កាត់កម្មករពីការបំពុលខ្យល់៖ ឧទាហរណ៍ ការរក្សាទុកសារធាតុគីមី និងវត្ថុធាតុដើមឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងបំបែកចេញពីអគារដល់តម្កក ក្រុមហ៊ុនឯកជនបានប្រមូលកាកសំណល់ ហើយពួកគេបានផ្តល់ឧបករណ៍ការពារក៏ដូចជាចំណេះដឹងស្តីពីការអនុវត្តប្រកប ដោយសុវត្ថិភាព និងការការពារសុខភាពដល់កម្មករផងដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើយោងតាមការឆ្លើយតបទៅនឹងបទសម្ភាសន៍ មានម្ចាស់រោងចក្រតែ ៥០% ប៉ុណ្ណោះដែលធ្វើការត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់ប្រចាំឆ្នាំ ឬមួយឆ្នាំម្តង ។

ម្ចាស់រោងចក្រទាំងនោះបាននិយាយថា ពួកគេបានកំពុងព្យាយាមចាត់វិធានការដើម្បីកែលម្អគុណភាពខ្យល់នៅក្នុងរោងចក្រ រួមមានការដំឡើងកង្ហារត្រជាក់ ឬប្រព័ន្ធខ្យល់ចេញចូល ការបែងចែកចំនួនកម្មករតាមទំហំអគារ និងការអនុវត្តការសន្សំសម្រាប់មនុស្ស (ការប្រើប្រាស់ ម៉ាស៊ីន និងគ្រឿងបរិក្ខារដែលប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនដោយប្រសិទ្ធភាព (គ្រឿងបរិក្ខារដែល ដំឡើងត្រឹមត្រូវ) ការលើកកម្ពស់ទម្លាប់សន្សំសម្រាប់មនុស្ស) ក៏ដូចជាការបំបែកអគារដល់តម្កកចេញពីកន្លែងផ្ទុក ឬអគារដាក់សម្ភារៈ។ ពួកគេបានយល់ឃើញថាគុណភាពខ្យល់នៅក្នុងអគារផ្សេងៗគ្នាអាចខុសគ្នាបាន ជាពិសេសប្រសិនបើអគារដល់តម្កកត្រូវបានបំពាក់ដោយកង្ហារ និងកង្ហារបើកខ្យល់ ឬប្រព័ន្ធវត្តិតត្រជាក់ (Water Cooler) ឬទឹកដកសម្រាប់កម្មករកាន់តែ ប្រសើរ។

អនុសាសន៍ ផ្នែកគោលនយោបាយ

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមការងារបានផ្តល់នូវអនុសាសន៍ គោលនយោបាយមួយចំនួន ដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើង ទាក់ទងនឹងវិសមភាពយេនឌ័រ ការយល់ដឹងអំពីគុណភាពខ្យល់ និងផលប៉ះពាល់នៃការបំពុលខ្យល់ ដូចខាងក្រោម៖

ជាមួយគ្នា គុណភាពខ្យល់នៅតាមរោងចក្រមួយចំនួនបានអនុលោមតាមស្តង់ដារគុណភាពខ្យល់ជាតិ កម្ពុជា ប៉ុន្តែរោងចក្រខ្លះមានគុណភាពខ្យល់លើសពីកម្រិតដែលបានណែនាំដោយអង្គការសុខភាព ពិភពលោក (WHO) ។ ដូចនេះ ការពិនិត្យតាមដានគុណភាពខ្យល់នៅតាមរោងចក្រយន្តការ និង ឯកតាផលសម្រួលកំប៉ក គួរតែធ្វើឱ្យបានទៀងទាត់។

គោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការបំពុលខ្យល់ក្នុងអគារ និងក្រៅអគារត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រសួងបរិស្ថាន និង ឯកតាផលសម្រួលកំប៉ក ហើយត្រូវតែត្រួតពិនិត្យ ករណីរហូតដល់គ្រប់រោងចក្រទាំងអស់។ ឧទាហរណ៍ កម្មវិធី «ប្រសិទ្ធិភាពធនធាន និងផលិតកម្មស្អាត» គ្រប់គ្រង ដោយក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ (MISTI) ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយការបំពុលខ្យល់នៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ខណៈដែលអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) ដំណើរការគំនិតផ្តួចផ្តើម «គម្រោងរោងចក្រកាន់តែប្រសើរនៅកម្ពុជា» ដើម្បីធានាបានលក្ខខណ្ឌការងារ និងផលិតកម្មល្អប្រសើរនៅក្នុងវិស័យ កាត់ដេរ ដោយរួមទាំងសុខភាព និងសុវត្ថិភាពរបស់កម្មករផងដែរ។ សេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមានផ្តួចផ្តើមគម្រោងគ្រប់គ្រងគុណភាពខ្យល់ សំឡេង និងភ្លើង គ្រួសារក្រីក្រ និងការអនុវត្តកម្មវិធី និងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានស្រាប់ដូចជាអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងការបំពុលខ្យល់ និងការវិនិច្ឆ័យសំឡេង ដើម្បីរក្សាលក្ខខណ្ឌការងារអំណោយផលដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ ដល់សុខភាពកម្មករតាមរយៈការធ្វើអធិការកិច្ច ឬឱ្យបានញឹកញាប់។

វិសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងវិស័យកាត់ដេរ បានឆ្លើយតបថា គោលនយោបាយដែលទាក់ទងនឹងវិស័យកាត់ដេរគួរតែទទួលបានយ៉ាងច្បាស់អំពីវិសមភាពយេនឌ័រដែលកំណត់លក្ខណៈនៃវិស័យនេះ ជាពិសេសចំនួនមនុស្សមាតាត្រូវបានកម្រិត វិស័យក្នុងនៃក្រុមហ៊ុនក្នុងវិស័យកាត់ដេរ។ គោលនយោបាយការងារដែលមានស្រាប់ គួរតែសម្របសម្រួលឱ្យបានល្អ អន្តរជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង យេនឌ័រ និងការអនុវត្តការងារ។ ឧទាហរណ៍ អនុសញ្ញាសំខាន់ៗរបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ ស្តីពីយេនឌ័រ រួមមានអនុសញ្ញាស្តីពីការកំណត់ចំនួនស្មើគ្នា អនុសញ្ញាស្តីពីការសម្រេច (ការងារ និងមុខរបរ) អនុសញ្ញាស្តីពីការទទួលខុសត្រូវលើកម្មករ និងគ្រួសារ អនុសញ្ញាស្តីពីការការពារមតិភាព និងអនុសញ្ញាស្តីពីអតិថិជន ហ៊ីដ្យូ និងការប្រើប្រាស់ ជាមួយគ្នានេះដែរ គោលនយោបាយថ្មីៗទាក់ទងនឹងវិស័យកាត់ដេរ ដូចជាក្រមថ្មីស្តីពីសុវត្ថិភាពការងារ និងសុខភាព គួរតែដាក់បញ្ចូលយេនឌ័រ ផងដែរ។ គោលនយោបាយនោះចាំបាច់ត្រូវតែធានានូវបញ្ញត្តិ ដែល លើកឡើងពី តម្រូវការដាក់លាក់របស់កម្មករស្ត្រី រួមទាំងសុវត្ថិភាពការងារ ការប្រយោជន៍ និងការទទួលបានសេចក្តីសុខភាព និង ឯកភាពរបស់ស្ត្រី ក៏ដូចជា បំពុលខ្យល់ដល់កម្មករស្ត្រី ជាពិសេសអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ។ ហានិភ័យក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះរួមមានការរលូតរុក ការរើស ឥទ្ធិពលខ្លះៗ និងទារកមានទម្ងន់ស្រាល (Ghosh et al., 2021)។

គោលនយោបាយផ្សេងៗទៀតគួរតែដាក់ឱ្យអនុវត្តបន្ថែមទៀតដើម្បីធានាឱ្យមានដំណើរការជាផ្លូវការនៃការងារក្នុងវិស័យកាត់ដេរ និងធានាសិទ្ធិរបស់កម្មករក្នុងការធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងការលេបសម្រាកដែលមានប្រាក់ឈ្នួល និងធានាបាននូវប្រាក់ឈ្នួលសមរម្យសម្រាប់កម្មករស្ត្រី ជាពិសេសនៅក្នុងផ្នែកដែលមានកិច្ចសន្យាបន្តដែលមានការគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវ។ ការចាប់ផ្តើមឱ្យមានប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្នុងការ លំហែមាតុភាពដល់កម្មករកាត់ដេរ ពីបេឡាជាតិ របបសន្តិសុខសង្គម ក៏ដូចជាការធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារ និងការធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គមត្រូវបានស្នាក់នៅ ប៉ុន្តែនៅតែតម្រូវឱ្យមានការចាត់វិធានការ ដើម្បីធានាថាកម្មករបានដឹងច្បាស់អំពីអត្ថប្រយោជន៍ទាំងនេះ និងកំណត់អនុសញ្ញាណនីយោជកដែលខ្វះសីលធម៌ ដើម្បីឱ្យមានការទទួល ខុសត្រូវ។ ជាងនេះទៅទៀត សហជីព និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលគួរតែសម្របសម្រួលកិច្ចសន្យាសង្គម និងការយល់ដឹងក្នុងចំណោមកម្មករកាត់ដេរដែលតម្រូវ ដោយគោលនយោបាយការងារពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីលើកទឹកចិត្តកម្មករជាពិសេសស្ត្រី ឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ពួកគេនៅកន្លែងធ្វើការ។

អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) អាចផ្តល់នូវការចូលរួមកាន់តែច្រើននៅក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ដោយផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលអំពីគោលការណ៍ ណែនាំរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកដល់មន្ត្រី រដ្ឋាភិបាល និងបុគ្គលិករោងចក្រដែលទទួល បន្ទុកការការពារសុខភាព។

ការសិក្សាបានបង្ហាញថាកម្មករមានការយល់ដឹងតិចតួចអំពីគុណភាពខ្យល់។ ប្រសិនបើ កម្មករបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ហើយមនុស្សកាន់តែច្រើនយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់ និងផលប៉ះពាល់ដល់សុខភាព និងផលិតកម្មរបស់រោងចក្រ ចំណេះដឹងនេះគួរតែផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តក្នុង ការធ្វើឱ្យគុណភាពខ្យល់កាន់តែប្រសើរឡើង។ ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការបំពុលខ្យល់ និងផលប៉ះពាល់សុខភាពក្នុងចំណោមកម្មករ និងជួយឱ្យពួកគេយល់ដឹងកាន់តែច្រើនអំពីការបំពុលខ្យល់ និងការអនុវត្តវិធានការការពារសុខភាព។ សហជីព ភ្នាក់ងារសុខាភិបាល និងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាលអាចធ្វើ យុទ្ធនាការអប់រំ និងការងារទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត។

ស្ថាប័នរដ្ឋ និងឯកជនដែលធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយវិស័យកាត់ដេរ ដូចជាក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ផ្នែកមួយនៃក្រសួង ឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ គួរតែធ្វើការសហការជាមួយអង្គការ ពលកម្មអន្តរជាតិ អ្នកបញ្ជាទិញ និងសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីធានាថាគ្រប់រោងចក្រកាត់ដេរទាំងអស់អនុលោមតាមស្តង់ដារដែលបានកំណត់។

វិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខ្ទម គឺជាអង្គការស្រាវជ្រាវ និងគោលនយោបាយមិនរកប្រាក់ចំណេញអន្តរជាតិ ដែលដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានាផ្នែកបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍។ យើងក្លាប់វិទ្យាសាស្ត្រ និងការ សម្រេចចិត្ត ដើម្បីបង្កើតដំណោះស្រាយសម្រាប់អនាគតប្រកបដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។ វិធីសាស្ត្ររបស់យើងគឺ ការសហការគ្នាយ៉ាងសកម្ម៖ ការចូលរួមរបស់កាតិពាក់ព័ន្ធ គឺជាបេះដូងនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងក្នុងការកសាងសមត្ថភាព ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងគាំទ្រដៃគូសហការសម្រាប់រយៈពេលវែង។ ការងាររបស់យើងគ្របដណ្តប់លើបញ្ហាអាកាសធាតុ ទឹក ខ្យល់ និងការប្រើប្រាស់ដី ដោយរួមបញ្ចូលកសុភាព និងទស្សនៈស្តីពីអភិបាលកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច យេនឌ័រ និងសុខភាពមនុស្ស។ តាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលទាំងប្រាំបីរបស់យើងនៅអឺរ៉ុប អាស៊ី អាហ្វ្រិក និងអាមេរិក យើងចូលរួមជាមួយដំណើរការគោលនយោបាយ សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការធ្វើអធិការកិច្ចទូទាំងពិភពលោក។

ការបោះពុម្ពនេះគឺជាលទ្ធផលនៃគម្រោង «ផលប៉ះពាល់នៃការបំពុលខ្យល់លើពិភពនៃការងារសម្រាប់ស្ត្រី» និងយុវជននៅអាស៊ី បូព៌ា និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមមួយផ្នែកនៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ

អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (IDRC) នៃប្រទេសកាណាដា អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និងវិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខ្ទម (SEI) ក្នុងបរិបទនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមសកលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការងារសមរម្យសម្រាប់យុវជន។ គម្រោងនេះត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិដោយ IDRC ក្រោមជំនួយឥតសំណងលេខ 109451 001 ដែលជូន កន្លែង និងអនុវត្តដោយ SEI និងគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសដោយ ILO ខ្លឹមសារនៃឯកសារនេះគឺជាទិន្នន័យត្រូវតែមួយគត់របស់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវហើយវាមិនត្រូវបញ្ជាក់ពីទស្សនៈរបស់អង្គការ ពលកម្មអន្តរជាតិ ឬគំនិតផ្តួចផ្តើមសកលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការងារសមរម្យសម្រាប់យុវជន ឬសកម្មភាពអាកាសធាតុសម្រាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមការងារនោះទេ។

ឯកសារយោង

បោះពុម្ពដោយ
វិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខុម
Linnégatan 87D, Box 24218
104 51 Stockholm, Sweden
Tel: +46 8 30 80 44

DOI:
<https://doi.org/10.51414/sei2023.001>

ទំនាក់ទំនងអ្នកនិពន្ធ
diane.archer@sei.org

ទំនាក់ទំនងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ
rajesh.daniel@sei.org

Visit us: sei.org
Twitter: @SEIresearch
@SEIClimate

វិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខុម គឺជាអង្គការស្រាវជ្រាវ និងគោលនយោបាយមិនរកប្រាក់ចំណេញ អន្តរជាតិ ដែលដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានាផ្នែក បរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍។ យើងភ្ជាប់វិទ្យាសាស្ត្រ និងការ សម្រេចចិត្ត ដើម្បីបង្កើតដំណោះស្រាយ សម្រាប់អនាគតរួមគ្នាដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់ ទាំងអស់គ្នា។ វិស័យស្រាវជ្រាវយើងគឺការសហការ គ្នាយ៉ាងស្និទ្ធនោះ ការចូលរួមរបស់កាតិព័ន្ធគំនុំ គឺជាបេះដូងនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងក្នុង ការកសាងសមត្ថភាព ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងគាំទ្រ វិធានការសម្រាប់រយៈពេលវែង។ ការងាររបស់ យើងគ្របដណ្តប់លើបញ្ហាអាកាសធាតុ ទឹក ខ្យល់ និងការប្រើប្រាស់ដី ដោយរួមបញ្ចូលកសិកម្ម និង ទស្សនៈស្តីពីអភិបាលកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច យេនឌ័រ និង សុខភាពមនុស្ស។ តាមរយៈ មជ្ឈមណ្ឌលទាំង ប្រាំបីរបស់យើងនៅអឺរ៉ុប អាស៊ី អាហ្វ្រិក និង អាមេរិក យើងចូលរួមជាមួយដំណើរការ គោលនយោបាយ សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការ ធ្វើអាជីវកម្មទូទាំងពិភពលោក។

Asian Development Bank. (2013). Gender Equality in the Labor Market in Cambodia. ISBN 978-92-9254-401-0 <https://hdl.handle.net/11540/795>

Chandath, H., Chhay Por, I., Sokyimeng, S., Dana, S., & Raksme, Y. (2023). Understanding Air Pollution in the Garment Sector and Health Impacts on Workers: A Cambodian Case Study. Ministry of Environment, Cambodia. <https://epa.moe.gov.kh/pages/categories/view/document-daqnm>

Ghosh, R., Causey, K., Burkart, K., Wozniak, S., Cohen, A., & Brauer, M. (2021). Ambient and household PM2.5 pollution and adverse perinatal outcomes: a meta-regression and analysis of attributable global burden for 204 countries and territories. *PLoS Med.* 18(9). <https://journals.plos.org/plosmedicine/article?id=10.1371/journal.pmed.1003718>

International Labour Organization. (2018). Living conditions of garment and footwear sector workers in Cambodia. *Cambodia Garment and Footwear Sector Bulletin* (Issue 8). https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_663043.pdf

Kingdom of Cambodia. (2019). Report on the Cambodia Labour Force Survey 2019. <https://nis.gov.kh/index.php/en/28-clfs/98-cambodia-labour-force-survey-2019-clfs>

Lawreniuk, S., & Nuon, V. (2022.) Social Protection for the Apparel Industry in Cambodia: Gaps and Opportunities. Oxfam Cambodia. <https://cambodia.oxfam.org/latest/publications/social-protection-apparel-industry-cambodia-gaps-and-opportunities?q=latest/policy-paper/social-protection-apparel-industry-cambodia-gaps-and-opportunities>

Merk, J & Nuon, V. (2016.) Country Study Cambodia – Labour Standards in Garment Supply Chain. CNV International. https://www.cnvinternationaal.nl/_Resources/Persistent/0e/0/5/0e05eebdf4a1a6c31409dc12aee83b8f532a4b5/20161102%20CNV%20CS%20Combo_clickable%20extern%20ENG%20DEF.pdf

MOE & GGGI. (2016). Phnom Penh Green City Strategic Plan 2017-2026. Ministry of Environment and Global Green Growth Institute. <https://ncsd.moe.gov.kh/sites/default/files/2019-05/Phnom%20Penh%20Green%20Strategic%20Plan.pdf>

ការបោះពុម្ពនេះគឺ ជាលទ្ធផលនៃគម្រោង «ផលប៉ះពាល់នៃការបំពុលខ្យល់លើ ពិភពនៃការងារសម្រាប់ស្ត្រី និងយុវជននៅ អាស៊ី បូព៌ា និងអាស៊ី អាគ្នេយ៍» ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមរួមគ្នារវាងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរជាតិ (IDRC) នៃ ប្រទេសកាណាដា អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និងវិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកខុម (SEI) ក្នុងបរិបទនៃគំនិតផ្តួចផ្តើម សកលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី ការងារសមរម្យសម្រាប់យុវជន។ គម្រោងនេះត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិ ដោយ IDRC ក្រោមជំនួយឥតសំណងលេខ 109451 001 ដែលដឹកនាំ និងអនុវត្តដោយ SEI និងគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសដោយ ILO។ ខ្លឹមសារនៃឯកសារនេះគឺ ជាទិន្នន័យស្រាវជ្រាវតែមួយគត់របស់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវហើយ យ៉ាងមិនឆ្លងបញ្ជាងពី ទស្សនៈរបស់ អង្គការ ពលកម្មអន្តរជាតិ ឬគំនិតផ្តួចផ្តើមសកលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពី ការងារសមរម្យសម្រាប់យុវជន ឬ សកម្មភាពអាកាសធាតុសម្រាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមការងារនោះទេ។

